

Speciallægereform i Danmark Udfordringer og Succeser...

Thomas Hertel

Uddannelseskoordinerende overlæge, ph.d., PUF-lektor
Center for Lægers Videreuddannelse
Odense Universitetshospital

Speciallægereform i Danmark – Mit syn

Personlig kommunikation

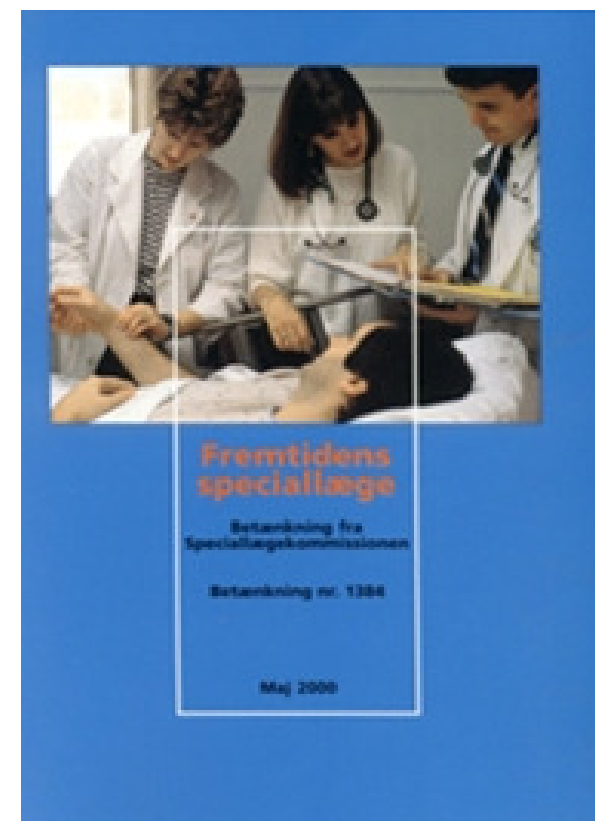
- Overlæge, ph.d. Anne Øvrehus, OUH
- Overlæge Jacob Melchiors, Rigshospitalet
- Professor, ph.d. Lars Konge, CAMES/Rigshospitalet
- Overlæge, dr. med. Ole Weis Bjerrum, Rigshospitalet
- Sektionschef, ph.d. Anne Mette Mørcke, CAMES/Rigshospitalet
- Overlæge Troels Kodal, Sydvestjysk Sygehus Esbjerg
- Lægelig direktør Michael Dall, OUH
- Professor emer., dr. med. Peder Charles

Litteratur

- Speciallægeuddannelse i Danmark, Danmarks Pædagogiske Universitet, 2007.
- Dehn et al., Ugeskrift for Læger, 2009.
- Mortensen et al. *BMC Medical Education* 2010.
- Kjær et al. *Danish Medical Journal*, 2010.
- Kodal et al. *Danish Medical Journal*, 2012.
- Kjær et al. *Danish Medical Journal*, 2012.
- Speciallægeuddannelsen – Status og Perspektiver, Sundhedsstyrelsen 2012.
- Paltved et al., Ugeskrift for Læger, 2014.

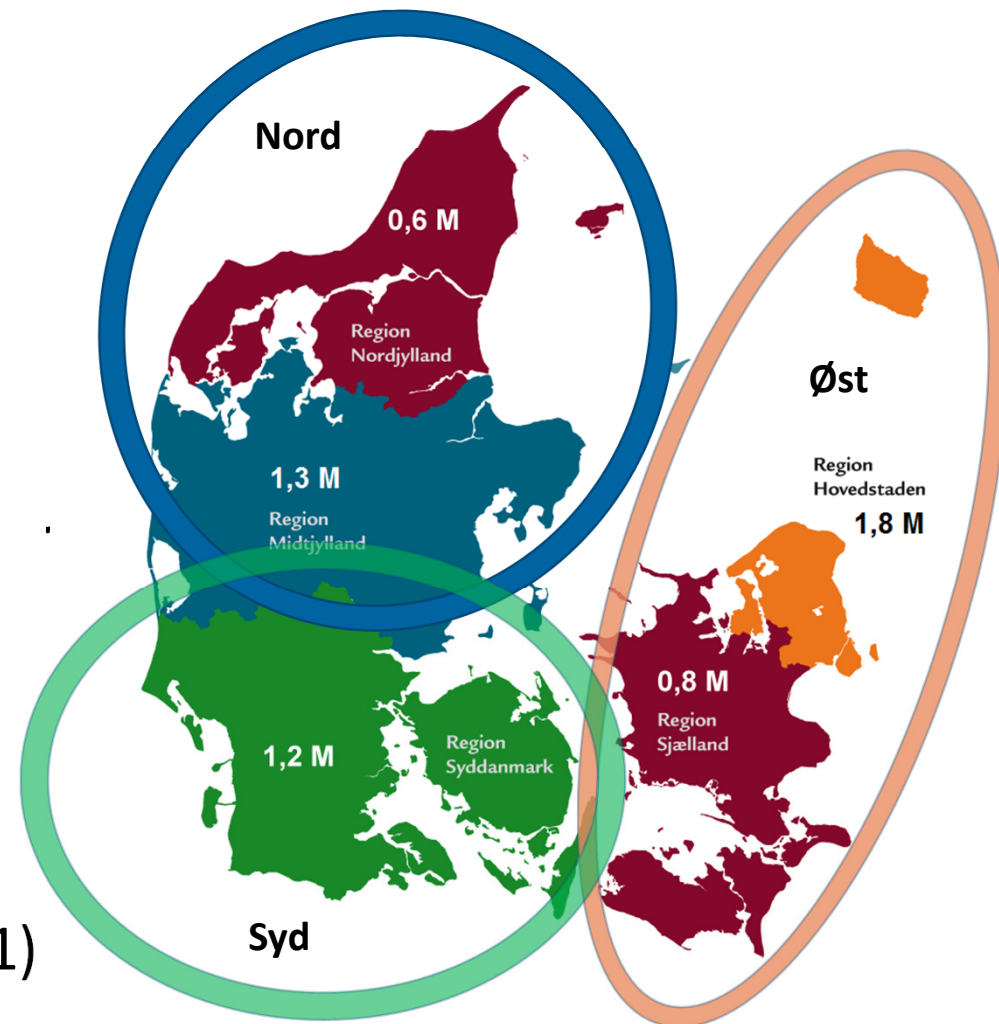
Speciallægekommissionen 1998 - 2000

- Bekymring for speciallægeuddannelsens kvalitet
- Øget behov for speciallæger
- Kommissorium:
 - Vurdering af en optimal speciale-struktur
 - Hvilke specialer skal anerkendes?
 - Forslag til ændringer i speciallægeuddannelsen
- Fremtidens speciallæge, Betænkning nr. 1384

Speciallægereformen

- Trådte i kraft 1. januar 2004
 - Revision i 2007 med KBU
- Etablering af videreuddannelsessekretariater
- Uddannelsesansvarlig overlæge på alle uddannelsesafdelinger
- Inspektorordning til vurdering af uddannelse i de kliniske afdelinger (2001)

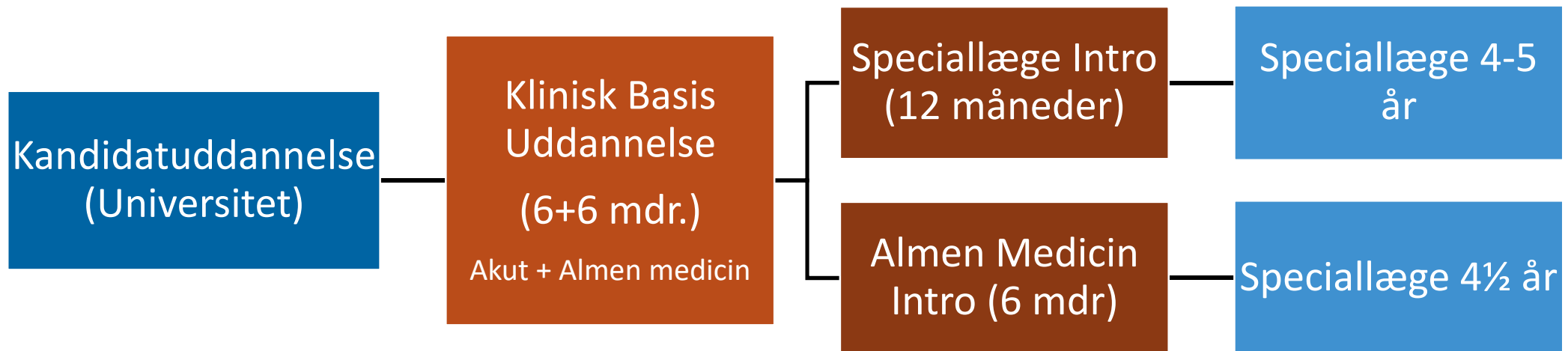
Speciallægereform – De 7 roller (CanMeds)

- Kompetencestyret uddannelse baseret på 7 roller
 - Medicinsk ekspert
 - Kommunikator
 - Samarbejder
 - Leder, administrator, organisator
 - Sundhedsfremmer
 - Akademiker, forsker, underviser
 - Professionel

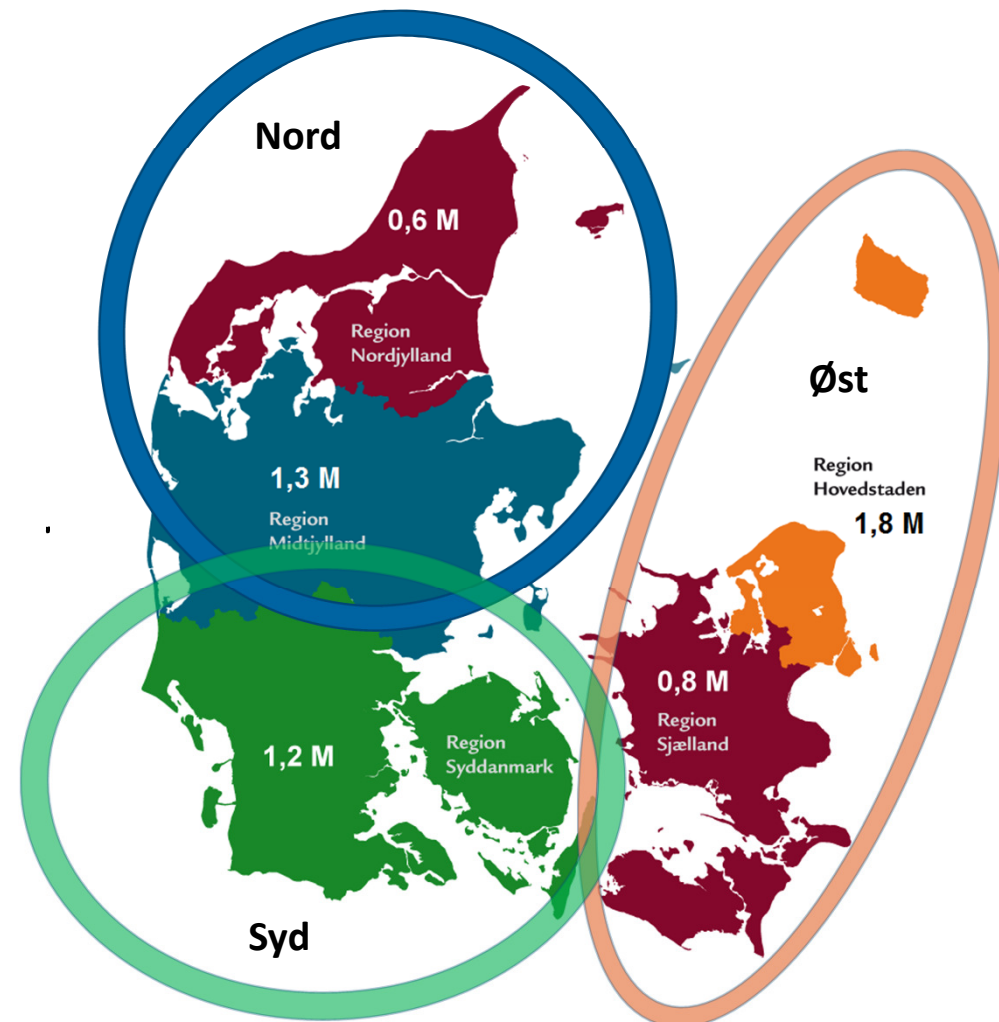
Kan anvendes i dansk kontekst: Ringsted et al. 2007

Speciallæge-uddannelsen i Danmark

Speciallægereformen

- Udefra kommende faktorer
 - Strukturreform i 2007
 - Regioner og kommuner
 - Ændret sygehusstruktur
 - Færre og større sygehuse
 - Ændret patientmønster
 - Færre indlæggelser
 - Flere ambulante patienter

Speciallægereform - Målbeskrivelser

- Hvert speciale – uddannelsesudvalg
 - Faglige selskaber har ansvaret
 - Sundhedsstyrelsen godkender
- Minimumskompetencer...
 - Det basale, man kan forvente af en speciallæge...
- Anerkendte metoder til kompetencevurdering
 - Struktureret observation, Mini-CEX, 360 Feedback, Reznick, OSATS, ANTSS, Vejledersamtale, og mange flere

Speciallægereform - Succeser

- Bedre samarbejde internt i specialerne –
 - Fælles definition af, hvad der er uddannelse i et speciale
- Forudsigelighed
 - 4-5 års "*pakker*" af speciallægeuddannelse (hoveduddannelse)
- Bedre/mere retfærdige ansættelsesprocedurer

Speciallægereform - Succeser

- Etablering af *pædagogisk udviklende funktion* (PUF)
 - "Faculty development"
 - Konsulent/facilitator ved uddannelsesprojekter
 - Hjælp ved uhensigtsmæssige forløb
- Mere fokus på uddannelse som funktion
 - Uddannelsesansvarlige overlæge (UAO)
 - Uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL)
 - Klart ønske om ledelsesopbakning!

Speciallægereform - Succeser

- Mere fokus på strukturen af uddannelse i afdelingen
 - Uddannelsesprogrammer
- Tidlig identitet som ”uddannelsessøgende” i speciale
 - Viden om rettigheder og forpligtelser
- Mere ansvarstagen fra ledelsen
 - Fokus på vagtplanlægning / arbejdsorganisering

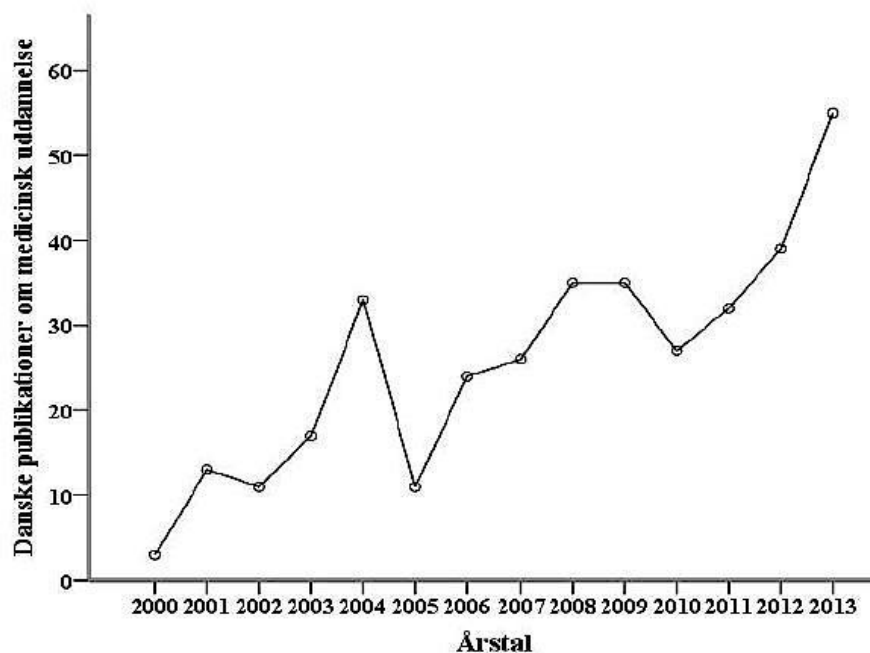
Speciallægereform - Succeser

- Sikring af kompetencevurdering
 - Elektronisk i www.logbog.net
- Brug af simulationstræning
 - Obligatorisk i mange specialer
- Vejlederkurser for speciallæger
 - Train-the-Trainer
- Professionalisering af arbejdet med uddannelse

Speciallægereform - Succeser

- Øget forskning i uddannelse af speciallæger og uddannelse generelt i sundhedssektoren

- Publikationer i DK:
 - 2000-2013

Speciallægereform – Udfordringer...

- Meningsfulde målbeskrivelser...
 - Første udgaver meget omfattende/detaljerede
 - Mange kompetencer – mange godkendelser
 - Hvor detaljerede skal de være?
- Hvad er minimums-kravene?
 - For kirurger..?
 - Antal procedurer (f.eks. pneumoektomi x?)?

Speciallægereform – Udfordringer...

- Øget antal uddannelsessøgende på færre og større afdelinger (og mange vejledere)
- Uddannelsesprogrammer
 - Ansættelsesforløb i en afdeling / stilling
 - Hvor og hvornår skal kompetencer læres?
- Uddannelsesplaner (individuelle)
 - Obligatoriske, men svære at huske/indhente...

Speciallægereform – Udfordringer...

- Kompetence-styret uddannelse – med tidsramme
 - Få (eller ingen?) der er blevet speciallæge hurtigere
 - Uddannelse i specialer med mange subspecialer
 - (f.eks. ortopædkirurgi eller pædiatri)
- Opfattelse af mere bureaukrati med godkendelser af kompetencer, uddannelsesplaner m.m.
- Speciallæger, der er yngre end før (erfaring...)

Speciallægereform – Udfordringer...

- Forlængelser af stillinger ved
 - U hensigtsmæssige uddannelsesforløb...
 - Forskning, graviditet m.m.
- Kompetencevurderinger er en udfordring
 - Hvad er "acceptabelt" – og hvad er "*ikke* acceptabelt"
 - Behov for ensretning internt i afdelinger

Speciallægereform – Udfordringer

Ressourceforbrug

- Uddannelsesansvarlig overlæge
 - Tid til funktionen – ikke nærmere defineret
 - 1 dag om ugen ved > 7 uddannelseslæger
 - Og ved 15-20?
 - Administrativ hjælp - sekretær
- Vejledere og uddannelseslæger
 - Tid til vejledersamtaler

Speciallægereform i DK – Konklusioner

Udfordringer

- Målbeskrivelser – skal være operationelle
- Kompetencevurderinger forbedres
- Tid og administrativ hjælp til den uddannelsesansvarlige overlæge bør prioriteres

Speciallægereform i DK – Konklusioner

Successer

- Mere og bedre fokus på uddannelse
 - Størst succes, hvor ledelsen bakker op!
- Fokus på elementerne i det at være læge (professionalisme+)
- Større tilfredshed med uddannelsen
- Professionalisering af uddannelsessektoren

Speciallægereform i Danmark

- Mere succes end udfordringer
- Plads til forbedring!
- Behov for lokale strategier

